

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції

**«Місцеве самоврядування:
в Україні та світі: теорія і практика»**

07 грудня 2022 року

м. Полтава, Україна

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ
ДОПОМОГИ У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (м. КИЇВ)
АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ТУРИЗМУ (м. КИЇВ)
ПОЛТАВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (м. ОПОЛЕ, ПОЛЬЩА)
ЩЕЦІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, ІНСТИТУТУ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ У
ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ (м. ЩЕЦІН, ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАСА РОМЕРИСА (MRU) (м. ВІЛЬНЮС, ЛИТВА)
УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ БЕЗПЕКИ В КОШИЦЯХ
(м. КОШИЦЕ, СЛОВАЧЧИНА)
АЗЕРБАЙДЖАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(м. ГЯНДЖА, АЗЕРБАЙДЖАН)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКО,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА,
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ «ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА, КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ І ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»,
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
*«МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»*

7 грудня 2022 року

м. Полтава, Україна

<i>Toszek Bartłomiej H.</i>	
West pomeranian regional assembly in the system of public administration in Poland	97
<i>Шульга Дмитро Миколайович</i>	
Видача дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства в регіональних центрах зайнятості	99
<i>Щетиніна Тетяна Олексіївна, Якубенко Олексій Павлович</i>	
Громадські ради при органах місцевого самоврядування	103

СЕКЦІЯ 3. СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

<i>Браславець Тетяна Миколаївна</i>	
Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану	107
<i>Гришин Володимир Вадимович, Коваленко Альона Русланівна</i>	
Взаємодія волонтерських організацій з органами місцевого самоврядування в Україні	110
<i>Іванов Андрій Вікторович</i>	
Роль центрів розвитку підприємництва в організації роботи базових центрів зайнятості із територіальними громадами	113
<i>Камінський Олександр Ігорович</i>	
Фінансовий виклик для місцевих бюджетів у створенні сучасної безпечної школи	115
<i>Кочур Владислава Сергіївна</i>	
Самоврядна освітня політика в республіці Польща: досвід для України ...	118
<i>Красівський Денис Орестович</i>	
Комунікативна природа соціального партнерства у відносинах держави та громадян	121
<i>Кулаков Дмитро Павлович, Малиш Аня Павлівна</i>	
Взаємодія органів правопорядку та громад у правоохоронній сфері	123
<i>Марченко Віктор Петрович</i>	
Приймаюча громада як суб'єкт інтеграції внутрішньо переміщених осіб	125
<i>Нікіфорова Маргарита Павлівна</i>	
Задоволення потреб внутрішньо переміщених осіб на рівні місцевої влади під час війни	128
<i>Нос Владислав Олександрович</i>	
Перспективи впровадження електронного документообігу в публічному управлінні	131
<i>Панасюк Вікторія Іллівна, Баліцька Наталія Ігорівна</i>	
Соціальна стійкість у досягненні цілей сталого розвитку	133
<i>Пелешенко Марія Леонідівна</i>	
Цифровізація соціальної сфери України в умовах воєнного стану	136
<i>Поступна Олена Вікторівна, Степанко Олексій Вікторович</i>	
Чинники, що впливають на процес формування та розвитку системи освіти на місцевому рівні	139

якщо відповідно до законодавства України призначення на ці посади або заняття такою діяльністю пов'язане з належністю до громадянства України.

Список використаних джерел:

1. UNWTO : офіційний сайт. URL: <https://www.unwto.org/> (дата звернення: 30.11.2022).
2. Бунтова Н. В. Потенціал України на міжнародному ринку туристичних послуг. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2022. Вип.17, Ч.2. С.26-29.
3. *Державна прикордонна служба України* : офіційний сайт. URL: psu.gov.ua/ua/news/2020-y-Kudi-podorozhuvali-naychastisheukrainci-zvidki-pribuvali-inozemci/ (дата звернення: 30.11.2022).
4. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України із змінами, внесеними Законом України від 15 липня 2021 року № 1667-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text> (дата звернення: 30.11.2022).
5. Про зайнятість населення : Закон України від 05 липня 2012 р. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text> (дата звернення: 30.11.2022).

Тетяна Олексіївна Щетініна,
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету,
м. Полтава, Україна*

Олексій Павлович Якубенко,
*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Полтавського державного аграрного університету,
м. Полтава, Україна*

ГРОМАДСЬКІ РАДИ ПРИ ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Громадська рада (далі – ГР) є постійно діючим колегіальним виборним консультативно-дорадчим органом, утвореним для забезпечення участі громадян в управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, налагодження ефективної взаємодії зазначених органів з громадськістю, врахування громадської думки під час формування та реалізації державної політики. Початок створенню ГР було покладено постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2004 р. № 1378, яка визначала порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики та затверджувала типові положення про ГР, які тепер зобов'язані були створити при центральних та місцевих органах виконавчої влади [1]. Безпосередньо у постанові передбачено створення Громадської ради при уряді України.

Означена постанова уряду лише зрушила процес формування ГР, створила належне правове поле, але для широкої та ефективної розбудови консультацій з громадськістю цього було явно не достатньо. У розвиток нормативної бази процесу становлення ГР була нова постанова уряду 2010 р., якою передбачено створення ГР при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації [2]. Саме у редакції даної постанови уряду від 01 листопада 2011 р. уперше зустрічаємо рекомендацію для органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) під час проведення консультацій з громадськістю та утворення ГР при ОМС керуватися затвердженими урядом Порядком і Типовим положенням. Фактично, раніше ОМС на власний розсуд діяли у напрямку утворення ГР та розробки нормативних документів.

Така ситуація щодо умовної готовності ОМС утворювати ГР та дослухатися до їх рішень виглядає цілком ймовірною з огляду на те, що «станом на квітень 2011 р. громадські ради були утворені лише при 20 центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів АРК, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях» [3, с. 76].

Для забезпечення належних процедур щодо створення ГР при ОМС останні могли звернутися до рекомендаційних матеріалів та практичних порад інститутів громадянського суспільства, які вже надбали певний досвід у процесі створення громадських рад при органах виконавчої влади. Так, наприклад, ще у 2010 р. за підтримки ініціативи «Партнерство інститутів громадянського суспільства на підтримку громадських рад при органах виконавчої влади» були підготовлені комплексні методичні рекомендації щодо організації роботи ініціативних груп по підготовці установчих зборів по формуванню ГР при органах виконавчої влади та налагодженню їхньої діяльності [4]. Видання містило значну кількість зразків документів та матеріалів, які необхідно використовувати у процесі створення ГР, зокрема, наступні: приклад Регламенту проведення установчих зборів з обрання ГР [4, с.39-41]; приклад протоколу голосування за персональний склад ГР [4, с.42-43]; приклад Регламенту ГР [4, с.46-52]; приклад плану роботи ГР [4, с.53].

Такий ґрунтовний виклад матеріалу був безцінним і для ОМС, а також тих інститутів громадянського суспільства, які не мали досвіду взаємодії з органами державної виконавчої влади на місцях, але планували долучитися до роботи у ГР на рівні місцевого самоврядування.

Зрозуміло, що подібне видання було далеко не одиничним. В одному з таких зазначалось, що життєдіяльність та ефективність ГР можуть забезпечити такі складові, які цілком відповідають інтересам та завданням створення ГР при ОМС: налагодження постійної взаємодії з медіа; організація постійного навчання активу ГР; залучення зовнішніх експертів із різних сфер; залучення зовнішнього фінансування через представлених в громадській раді інститути громадянського суспільства; ініціювання ухвалення місцевих програм сприяння розвитку громадянського суспільства [5, с. 18].

Отже, справедливо буде стверджувати, що на початковому етапі

становлення ГР при ОМС, вони формувались у фарватері відповідної роботи при центральних та місцевих органах державної виконавчої влади. З часом робота ОМС із взаємодії з інститутами громадянського суспільства почала давати позитивний результат, що позначився на активній роботі ГР у громадах.

Підтвердженням є матеріали звітів за результатами діяльності органів виконавчої влади із взаємодії з громадськістю за 2018 р. Експертами було проаналізовано звіти про діяльність 9 органів публічної влади, з яких 6 – це ОМС або їх структурні підрозділи: Полтавська районна рада, Управління екології департаменту ЖКГ Миколаївської міської ради, Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Житомирської міської ради, Відділ освіти Миколаївської селищної ради, виконавчий комітет Тульчинської міської ради (Вінницька область), Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради [6, с. 6].

Так, оцінюючи консультації з громадськістю та залучення громадськості до процесу вироблення політики у Полтавській районній раді, експерти зазначають, що ГР, яка була створена 2016 р. при Полтавській районній державній адміністрації, бере участь у засіданнях районної ради, які проводяться щотижня [6, с.17]. А також ситуативно представників ГР Полтавської РДА запрошують (разом з представниками від різних інститутів громадянського суспільства міста та району, які не репрезентовані у ГР) на слухання та обговорення у комісіях райради, де вони мають можливість підняти важливі для суспільства питання.

Рівень взаємодії з громадськістю Полтавської районної ради та інших органів публічного управління оцінювались експертами на трьох етапах прийняття владних рішень – планування, дія, вплив/наслідки. Відзначено, що співпраця у полтавців добре налагоджена на етапі дії, тобто реального обговорення проблеми, ситуації. Що ж до взаємодії на етапах планування та визначення впливу громадськості на наслідки взаємодії, то тут експерти були одностайні – органам публічної влади та управління бракувало висвітлення цієї взаємодії та її результатів на офіційних веб-сайтах. Зміни у цьому питанні відбулися досить стрімко за останні роки, чому сприяла потужна політика діджиталізації простору публічного управління в Україні та той досвід використання онлайн-можливостей, який здобули інститути громадянського суспільства та окремі громадяни під час тривалих карантинних обмежень пандемії корона-вірусу грипу. На сьогоднішній день офіційні сайти ОМС, особливо міст-обласних центрів України, мають детальні сторінки (вкладки), на яких широко висвітлюється взаємодія, консультування з громадськістю. На сайтах ряду ОМС зазначається про створення ГР при окремих структурних підрозділах – департаментах, управліннях тощо. Останнє свідчить про успішність практики створення ГР та вказує на певну тенденцію до деталізації їх роботи за певними напрями (охорона здоров'я, освіта).

Список використаних джерел:

1. Деякі питання щодо забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від

15 жовтня 2004 р. № 1378 (втрата чинності у 2009 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-2004-p#top> (дата звернення 28.11.2022).

2. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 (діє в редакції від 15.09.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-p#Text> (дата звернення 29.11.2022).

3. Андрійчук Т. Громадські ради як інструмент участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики. *Політичний менеджмент*. 2011. № 3. С.71-79. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/andriichuk_gromadski.pdf (дата звернення 28.11.2022).

4. Як сформувати громадську раду при органі виконавчої влади? Методичні рекомендації щодо формування та організації роботи громадських рад / Український незалежний центр політичних досліджень; О. С. Хмара, І. М. Згривець, В. О. Купрій. Київ, 2010. 53 с. URL: <http://surl.li/ehmnu> (дата звернення 28.11.2022).

5. Волошина А. В., Лациба М. В. Ефективна організація роботи громадської ради : методичні рекомендації / Укр. незалеж. центр політ. дослідж. Київ : Агентство «Україна», 2011. 76 с. URL: https://www.vin.gov.ua/images/doc/vin/organizaciya_robotu_gr.pdf (дата звернення 28.11.2022).

6. Збірник звітів за результатами оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямком «взаємодія з громадськістю»: Збірка / Упоряд.: Любов Паливода. Київ : БФ «Творчий центр ТЦК», 2018. 72 с.